

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva:		Vidéken postai szétküld:	
Egész évre . . . 12 frt	Fél évre . . . 6 „	Egész évre . . . 14 frt	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Egy óra . . . 1 „	Negyed évre . . . 3.50	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 6 „ | Nyitlatter sora . . . 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-cesanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmertetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A pécskai választáshoz.

Arad, junius 8.

Egyesek és hírlapok fennen hangoztatják, hogy Pécskán, az eddig ott nem létezett függetlenségi párt szervezkedik s jelöltet állít akkor, midőn a szabadelvűpárt, melynek pedig Pécskán köztudomás szerint erős talaja van, a nemzeti párt kijelölésében megnyugszik.

Megnyugszik pedig azért, mert a szabadelvűpárt szerencsére nem szorult reá, hogy különösen időközi választásoknál a nemzeti párttól egyes kerületet s főleg olyat, melyhez az említett pártnak némi tradicionalis joga is van, elhalászson, de megnyugszik azért is, mert az utóbbi időkben főleg a függetlenségi párt által erősen szított agitációk daczára sem fajult el még a politikai élet annyira, hogy a különböző pártállás mellett ne ösmernők el egyesek kiváló tulajdonságait s ne adnánk örömnünknek kifejezést a felett, ha a választók bizalma nekik eme kiváló tulajdonságaik érvényesítése végett a törvényhozó testületbe utat nyit.

Ily közörm s meglegedés nyert kifejezést megyszerte jelen esetben is, midőn a nemzeti párt zászlózára V á s á r h e l y i L á s z l ó nevé t tüzte ki, kinek eddigi működése tiszteletet kell hogy parancsoljon mindenki előtt.

A közszeretet s közhasznu tevékenység kiváló férfja ő, kinek a közügy s pártélet terén sok évi buzgó irányadó s nyílt működése alatt egy fegyvere volt: a politikai tisztesség s egy önzetlen célja: a közérdek.

S midőn e kiváló egyéni érdeméknél fogva, a különböző pártállás mellett is őszinte óhaj kapott szárnyat ama éjlekenben, melyek programbeszédje megtartása alkalmával feléje szálltak: annál nagyobb meglepetéssel kellett hallanunk, hogy a pécskai választóközönség egy — s eddig szabadelvűpártinak ismert töredéke, a kijelöléssel meg nem elégedve, egyszerre függetlenpárti frakcióvá alakul, függetlenpárti programmal jelöltet keres — s még nagyobb meglepetéssel, hogy az új, mintegy „deus ex machina” előállított pártalakítást az a r a d v á r o s i f ü g g e t l e n s e g i p á r t istápolja és szervezi.

Hogyan? Az aradvárosi függetlenségi párt, a nélkül, hogy szerzett, vagy valaha megszerezhető jogai csak legkevésebbé, is érintetnének actióba lép az arad-megyei nemzeti párt ellen?

Hiszen, mint egy kínos álmot, még most is halljuk a baráti összeülekezés hangjait, melylyel e két párt az aradvárosi szabadelvűpárt megbuktatása céljából fegyverszövetségre lépett, most is látjuk a fanatizált lelkesedést, mely a győzelmet nyíltan a két párt együttes, testvéries működése gyanánt tüntette fel s

most alig egy év multán, a hü fegyvertársak egyike minden ok nélkül s a vármegyében eddig elmaradt választási izgalmak felújításával már is a másikkra tör!

Valóban alig hihető jelenség s nem is hiszszük, hogy az aradvárosi függetlenségi párt, vagy annak vezérférjai ennyire megtevédehetnek.

De ha így volna is, meggyőződésünk, hogy a pécskai választók elegendetlen kis része, magas értelmi színvonalánál fogva önkényt belátja, mily politikai következetlenség volna, merő és indokolatlan daczból eddigi pártállásuktól hangzatos szavak által eitértetni magukat, a nemzeti párt részére pedig marad egy méltó lecke — melyből ez idő szerint szerencsére még nem a maguk kárán a pécskai választók is tanulhatnak — s ez az, hogy mint bizzék jövőre a függetlenségi pártban, egy év előtti hü szövetségében.

Belföld.

Képviselőválasztási mozgalmak.

Az alvinczi kerületben, a mely tudvalevőleg Z e y k Dániel főispán lemondása folytán üresedett meg, e hónap 14-én lesz a választás. Több mint bizonyos, hogy K e m é n y Géza bárót választják meg pártonkívüli programmal.

Arad és a kereskedők adója.

Arad, junius 8.

Daczára annak, hogy maga a pénzügyminiszter mondta, hogy az adókövető bizottságban működő polgárok törvényadta jogukat teljesen érvényesítsék s ne engedjék, hogy a hivatalos, a polgárookra tulmagas előírás jusson érvényre, nálunk a borkereskedők megadóztatásánál mégis a sérelmes előírás érvényesült.

A borkereskedelmen kívül nincs egyetlenegy üzletág sem, melynek forgalma teljesen és pontosan megállapítható volna. A mit a városban fogyasztanak, azt kimutatja a fogyasztási adóhivatal, a mi pedig a külfogyasztás mennyiségét illeti, annak adatait a vasutnál nemcsak megadóztatási, hanem statisztikai szempontból is nyilvánítartják.

Ezen nyilvántartott adatokat az adófelügyelő bekívánja s így azok már az adóelőíranyzat megállapításánál rendelkezésre állanak.

Az adókat az előadó nem vette, nem akarta figyelembe venni, mert ma az összes forgalom, mely felöleli az összes aradi czégek szállítmányait, alig tehető huszezer hektóliterre. Másként állt a dolog három év előtt, a midőn az elsőrendű czégek mindenike egymaga szállított hasonló mennyiséget.

Téves tehát az előadó azon okoskodása, hogy ha akkor kevés volt az adóösszeg, most kell azt emelni, mert bármily csekély legyen is a felemelés, a legnagyobb igazságtalanságnak kell tartanunk ma, mert abszurdum akkor

emelni az adót, a mikor a piac forgalma 810—100 ezer hektóliterről 20 ezer hektóliterre csökkent.

Bizonyára az szurt szemet az adóemelőknek, hogy a borárok igen magasra szöktek s hogy milyen haszna van a kereskedőknek. S ez nem helyes, mert nemcsak Arad, hanem az egész világ kereskedői — a bortermelőktől egész a nagykorosmárosig — voltak olyan előrelátók, hogy terményeiket csak magas áron adták el, vagy — ha vevők voltak — jó hosszú időre fedezték borszükségletüket.

Most mindenki úgy gondolkozik, hogy drágán adja el a borát s ily módon realizálja a hasznot, csak hogy nem veszi tekintetbe hogy ilyen mennyiség eladásához négy évi időköz kell, mert most nem jönnek nagyobb borvevők Aradra, nem veszi tekintetbe, hogy négy évi teher, négy évi elpárolgás és négy évi kezelés a hasznot teljesen felemészt.

Már ezután a borárok nem fognak emelkedni többé, hanem inkább csökkennek. Vörös bor nem kell senkinek. A dalmáciai és az olasz borok a forgalmat teljesen magukhoz ragadták. A fehér borok csak a legolcsóbb áron csinálnak forgalmat s ezeknél ma már jelentékenyebb haszonra számítani sem lehet.

A borkereskedőknek tehát csak az az egy szomorú, de biztos kilátása marad, hogy régi drága borait folyton apadó árak mellett kisebb-nagyobb veszteséggel adhatja el.

Ez a hü képe a mai borkereskedelmi viszonyoknak.

Nagyobb borkereskedőink nagy szőlőbirtokosok is. Némelyiknek 50—60 holdas szőlője is van. A hány hold, annyi ezer forint értéke megy veszendőbe, mert jövedelmet nem hoz s holdankint ezer forintot kell befektetni, hogy újra termőképes legyen, — nem tekintve, hogy a pusztulástól az új termőképeségig tíz évi időköz telik el — s így óriási kamat veszteség előtt állunk, a melyért — szerencsére — nagy adótfizetni nem kell.

Lehet, hogy az új szőlősgazdák, a kik egy 10—15000 frtos szőlőt majdnem ingyen vásárolnak meg, más véleményen vannak, de ha jóakarólag kívánunk itélni, a régi szőlőbirtokosok érdekeit is figyelembe kell vennünk.

Epen a napokban olvastam a Lloydban, hogy a harmadosztályu adófizetők, kik 1882-ben 7 milliót fizettek, jelenleg 19 milliót fizetnek viszonyítva a földadóhoz, mely a tulajdonjog szabályozása óta csak 1 millió frt adóemelést mutathat ki.

Ez azt a benyomást tette reám, hogy a törvényhozó testületben egyetlenegy képviselő sincs, a ki a kereskedelmet és ipart védelmé alá venné és hogy a földbirtokosok, — a kiknek vagyona megháromszorozódott, jövedelme pedig megkétszereződött, — a házban tulnyomóan képviselvék, önmagukat megvédik, s ellenkezőleg a tehernek mások nyakára varrásához hozzájárulnak.

Az ipar és kereskedelem emelése csak frázis, csak a választásoknál ígért mézes-madzag, hisz nem lehet sem az ipart, sem a kereskedelmet úgy emelni, hogy egy detail-üzlet 2000 frt házbér mellett több adót fizessen Aradon, mint egy 6-8000 frt bért fizető en gross-üzlet Bécsben! Ez különben úgy volt 12 év előtt is, így van ma is.

A szegény kereskedő, gyermekkorában mint inas kezdi meg pályafutását, és önfenn tartását, a kinek részére sem alapítványok, sem ösztöndíjak nem léteznek s a ki fáradtsággal és nélkülözéssel kuporgatja össze az önállósításához szükséges tőkét, az nem építheti állását diplomás gavallér módjára egy gazdag parthie reményeire, nem részesül fokozatos előléptetésben, sem öreg napjait nyugdíjazással biztosítva nem látja, hanem minden tekintetben magának kell önmagáról és családjáról gondoskodnia s öreg napjait biztosítani.

Hányan érik el ezt? Bizony kevesen; a kereskedőknek, iparosoknak alig tíz százaléka! A másik kilenczven százalék eltűnik s a megmaradt tíz százalékból egy-kettő löbbre viszi, az az egy-kettő szolgál most alapul az egész osztályra, s az után arányosítják az adókövetést.

Pedig az üzletek évről-évre szaporodnak, a megélhetés évről-évre nehezebb, egy szakmányból ma már 10 helyett 30 kereskedő van. Ezzel szemben az adót nem szállítják le, a régi kereskedők kivetését fenntartják vagy emelik, az ujakét arányosítják s így az állam háromszoros adót kap, holott a forgalom nem növekszik, de nem is nőhet, csak csökkenhet a főváros attrakciója következtében.

A zónatarifa olcsósága folytán a nagyobb bevásárló s készpénzzel fizető vevő könnyen határozza el magát egy budapesti utazásra.

Sok kereskedelmi utazó járja be naponta a magánházakat s a helybeli kereskedőknek jelentékeny konkurrencziát csinál.

A kültöldi czegek 5 kgros postacsomagjait oly olcsón szállítja a legtávolabbi vidékekre is a posta, akár a szomszédos város kereskedőjének szállítmányát.

Természetes ezek után, hogy a vidéki kereskedő nem tud konkurrálni, mert az ő áruit kétszeres szállítási költség terheli, s mert vannak togyasztó egyletek, nem a polgárok közt, hanem azok között, a kikért a polgárok dolgoznak, s a kik nem akarnak hasznot a kereskedőknek, hanem megvonják

tőlük azt, a mit becsületos munkával megérdemelnek.

Ha továbbra is ily módon érvényesül a kereskedelem és ipar emelése és az adóemelés, — félek, hogy annyira felemelkedünk, hogy elvesztjük lábaink alól a talajt, a melyre eddig többé-kevésbé biztosan léphettünk.

Szontagh Gyula.

Városi közügyek.

Arad a múlt hónapban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az 1893. évi május hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegegségügyi viszonyokban, bár a betegülések száma emelkedett, annyiban javulás jelentkezett, hogy a halálozások száma 20-al csökkent. A felmerült betegülések közül a hurutos-lobos tüdőbajok, a gümökóros, aszkóros és csuzos bántalmak jelentkeztek leggyakrabban. A fertőző kórok közül a ditteritisz-járvány kiterjedése ismét növekedett. A felmerült 50 betegülési eset közül 11 halálos végü volt. A ditteritisz-betegek közül esik az 1-5 éves koruakra 16, 6-10 évesekre 14, 11-13 évesekre 9, felnőttekre 11. Város-részek szerint betegült a belvárosban 24, Pernyáuban 16, Sarkadban 8, Gájban 2. A kórházban orvosoltatott 19. Más fertőző betegségek közül a vörheny 4, a kanyaró 3, a bárányhimlő 2, a typhus 1 esettel merült fel. A trachomás betegek száma volt április hó végén 10, szaporodott 3, gyógyult 5, gyógyítás alatt maradt a kórházban 8, helybeli 5, idegen 3. Elhalt összesen 115 egyén, 60 férfi, 55 nő, az elhaltak között helybeli 104, idegen 11. Halva született 5 gyermek, öngyilkosság előjött 2. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000:28.9. A megyei kórházban apoltatott 572 egyén, az izraeliták kórházában 17, összesen 389, ezek közül gyógyult 154, javult 39, meghalt 34. Az apoltak között helybeli illetőségü volt 43.

A népesedési viszonyok kielégítőeknek jelezhetők, a születések száma a halálozásokét 30-al meghaladta. Elve született 134 gyermek, 66 fiu, 68 leány, törvényes 117, törvénytelen 17. A születések évi aránya 1000:36.3. Házaság kötöttetett 52.

A személy- és vagyonbiztonságot nagyobb mérvü bünesetek nem zavarták. A 38 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 29 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál múlt hóról maradt hátralék 10, májusban befolyt 229, összesen elintézésre várt 239, ebből elintéztetett 207, a bíróságokhoz áttéte-tett 29, maradt tárgyalás alatt 3. Letartóztatva volt 108 egyén, elíteltetett 71, a bíróságoknak átadatott 18, kiutasított 19. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó, kisebb kihá-

gási ügy tárgyalatott és elintéztetett 25. Letartóztatva volt 38, elnapoltatott 25, rendőri-leg fenyítettett 13 egyén.

Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 779 cseléd, 49 idegen s munkát kereső egyén s 1156 gyári munkás.

A vendéglőben szállva volt 1371 utas. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 15, megfenyítettett 13 cseléd.

A kapitányi hivatal mint iparhatóságná iparjogositványt nyert 17 iparos 13 kereskedő iparát áthelyezte 7 iparos, 9 kereskedő, iparát megszüntette 11 iparos, 18 kereskedő.

A tanoncz lajstromba bejegyztetett 1 ipari, 4 kereskedő tanoncz. A tanviszony megszűnt 1 iparos, 2 kereskedőnél. Munkakönyvet kapott 13 segéd, azzal jelentkezett 37. Ideiglenes igazolványt kapott 1 segéd, azzal jelentkezett 8. Iparkihágási ügy tárgyalatott 7, bünttetett 4 iparos, 1 segéd.

A városi szegényápolásban elhelyezve volt 37 egyén, májusban a kórházba szállítatott 1, elbocsájtatott 2, maradt a hó végén 34. Elélmezésükre 1100 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. Havisegélyben részesített április hó végén 399 egyén, májusban szaporodott 9, elhalt 7, maradt a hó végén 401. A város közönsége által tartott árva- és lelenzgyermek száma volt 62, májusban felvétetett 1, maradt a hó végén 63. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt 144, májusban bejelentetett 1, maradt a hó végén 145.

Tüzeset volt 3.

A községi bíróságnál április hóról elintézetlen maradt 167 ügy, májusban befolyt 534, elintézés alatt állott összesen 701, ebből elintéztetett 575, tárgyalás alatt maradt 126, végrehajtás foganatosított 89, árverés tartatott 2.

A katonai ügyek szabályszerűen vezettetek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 210 közös hadseregbeli és 64 honvédtartalékos. Utóállítatott 24 helybeli, 32 idegen illetőségü hadköteles. A háztulajdonosok terhére elszállásoltatott a várbán 120 honvéd. Előfogat kiállítatott 7. A kövezési munkálatok folytattnak.

A Deák-Ferencz-, Kápolna-, Alsó-molnár-, Flórián- és Adam-utcák csatornázása befejeztetett, a Deák-Ferencz-, Kápolna- és Alsó-molnár-utcák kövezése pedig folyamatban van.

Az adóbejárási eredménye a következő volt: Befolyt állami adóiban 66,169 frt 58 kr, leiratott 546 frt 01 kr, összesen 66,715 frt 59 kr, hadmentességi díjban 234 frt 18 kr, jog- és bélyegilletékben 1540 frt 26 kr, községi adó 27367 frt 16½ kr, leiratott 235 frt 62 kr, összesen 27602 frt 78½ kr, utadó 3240 frt 28 kr, leiratott 44 frt 57 kr, összesen 3284 frt 85 kr, átiratási díjban 1290 frt 32 kr, iparkamarai díjban 123 frt 47½ kr, idegen közadóban 1067 frt 41 kr, leiratott 1332 frt 15 kr, összesen 2399 frt 56 kr.

TARCSA

— Junius 9. —

A kigyógyult játékos.

[8] — Amerikai elbeszélés. —

(Vége.)

„E szavak mint újabb villámcsapás sújtottak engem. Mintegy megsemmisítve hanyatlottam egy székre, s fejemet kezeimbe rejtve megsebzett vadállatként ordítottam. Gyermekek sóhaja magamhoz térített. Az ágyhoz közeledtem. Egy már félig kiégett petroleum lámpa homályos fénye Maritta halvány arczára esett. A gyermek egész teste égett a láztól, mely életét lassan és kínzóan emésztette.”

„Hol van anyám? — volt a gyermek első kérdése, midőn engem megpillantott. Nem voltam képes felelni, borzadva takartam el két kezemmel arczomat és leültem az ágy szélére. A szegény szenvedő angyal folyvást sóhajtott, fájdalmi borzasztók lehettek. Egyszerre csak néma csend állt be, s a mint szelid szemeibe tekinték, halkan így szólt: Atyám, nem látod, hogy mennyire szenvedek? Ez egyszerű panasz éles törként hatolt szívemig. Könyezni szerettem volna, de szemeim szárazon maradtak és a belső felindulástól ereim kiduzzadtak, meg akartam mondani a gyermeknek, hogy fájdalmi, melyek az ő testét emésztik, agyamat tépik szét és hogy nem segíthetek rajta; de nyelvem kiszáradt s nem voltam képes han-

got adni. Csak szünet után, nagy benső küzdelmek között tudtam e pár szót kinyögni: „Szegény egyetlen kedves gyermekem, mit te gyek éretted?”

„Atyám és te nem tudod? Hívd elő a mamát, ő tudni fogja!”

A vér agyamba tölult.

„Hívd a mamát!” rimánkodék a gyermek, s midőn szemeimet feléje fordítám, fájdalomtól gyötörtetve hánykolódott ágyában s esdeklő gyermek hangján mindegyre sutto-gta: „Anyám, anyám jer hozzám, jer a te kis Marittához!” Darab ideig bátran állottam ki e lelki fájdalmakat, de végre izzó fejemet mind két kezemmel megragadva, letéptem róla a köteleket, mely a sebet takarta; a meleg vér csörgedezve folyt le arczomon és agyat rázkód-tató hangon kiálték fel: „Maritta, tudod-e azt, hogy megőrülök!”

A gyermek vad és eltorzult arczomtól megijedt: forró kis karjaival átölelve ágyának vasparkányát, sirva sóhajtott fel: „Anyám, kedves jó anyám, jer hozzám.”

Aztán hátrahanyatlott... A béke angyala magával ragadta lelkét a csillagok felé, hol Franceszka várt reá...

Midőn a lámpa kialudt, a tündöklő nap kezdett feljönni. Nem láttam azt, mert szemeim elhomályosultak.

Igy játszottam el én is a napot még feljötté előtt.

Midőn kis idő mulva újból Maritta ágyá-

hoz léptem, szemeim véletlenül a tükörbe tévedtek. Ez egyetlen éjszakán hajam megfihéredett. Egy ember, ki még néhány év előtt rak-tárimban hordár volt és most házaim egyikében lakott, temettette el Franceszkat és Marittát. Nekem pedig kifizette utamat Aspinwallig. Mint testben és lélekben koldus, hagytam el a várost, melynek alapításában egykor közreműködtem.

Azóta mint hajótörést szenvedett, hontalanul hanyódom ide és tova a világba. Kitartó szorgalmam által újból sikerült egy kis vagyourra szert tennem. Néha még játszom, hogy magamat büntessem, mert a kártya mint izzó vas égési ujjaimat. Ma pedig tettem azért, hogy önt intsem, fiatal ember, kinek dalai kéjérzettel töltöttek el engem, és fáj látnom azt, hogy egy reményteljes, eleven fiatal élet, ugyanazon nton halad, a melyen egykor én. Ha létezik még önben az emberi erős akaratnak egy szikrája, ugy véssé emlékébe szavaimat, irtsa ki kebléből a szenvedélyek legveszélyesebbikét — mert a mit az imént elmond-tam, az mind megtörtént.

Ricardó ez utolsó szavaknál kezét Rosen göndör hajára tette. Bevégezve beszédét, felállt helyéről és a nélkül, hogy elbucszott volna, kiment.

Mindketten szótlánul ülve maradtunk. Rosen a földre szegte szemeit, én pedig a távozó Ricardó után néztem.

„Kisértet volt-e ez? szóltam rövid szü-

Az ár v a p é n z t á r forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 318,606 frt 45 kr, kiadás volt 3854 frt 74 kr, maradvány 314,751 frt 71 kr.

A há z i p é n z t á r forgalma volt bevételben 68,276 frt 18 1/2 kr, kiadásban 45,242 forint 94 krajczár, maradvány 23083 frt 24 1/2 kr. Az utépitési alap bevétele volt 353,567 frt 40 kr, kiadása 21,767 frt 75 1/2 kr, maradvány 331,799 frt 86 kr. A védgát alapállása volt 11,799 frt 64 és fél kr. A különféle alapok bevétele volt 353,567 frt 40 kr, kiadása 21,767 frt 75 1/2 kr, maradványa 331,799 frt 64 és fél kr.

Kövezetvámiban befolyt 3130 frt 20 kr, helypénzben 2859 frt 17 kr, partvámiban 300 frt 35 kr, összesen 6289 frt 82 kr, kiadás volt 1042 frt 77 kr, marad tiszta jövedelem 5247 frt 05 kr.

A mértékhiteltesítési hivatalnál hiteltesített 120 darab folyadékmérték; 1378 darab hordó; 43 darab száraz tárgymérő, 10 drb súly, 3 darab mérleg.

Hitelesítési díjban befolyt 639 forint 42 krajczár.

Az állategészségügy kielégítő volt.

Arad, 1893. június 6.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Az idei nagygyakorlatok.

— Tegnap közleményünk kiegészítésül. —

Arad, június 8.

A cs. és kir. 7. számú hadtestparancsnokság most adta ki az idei hadgyakorlatok tervezetét.

A tervezet szerint a 7. hadtest zárógyakorlatai szeptember hó 11-én és 12-én lesznek Buttyin-Gurahoncz és Dézna között, s részt vesznek azon a hadtest területén levő összes csapatok, vagyis a 16. gyaloghadosztály, mely a 37. gyalogezred 1-1 és a 33. gyalogezred 5 zászlójából, és 34. gyaloghadosztály, mely a 43. és 61. gyalogezred 4-4, a 83. gyalogezred 3 és a 29. gyalogezred 1 zászlójából áll. A 17. gyaloghadosztályhoz be lesz osztva a 15. huszárezred 1 százada, a 7. hadtest tüzérezred 1-ső és 2-es százada és a 13. ütegosztály. A 34. gyaloghadosztályhoz be lesz osztva: a 3. huszárezred 1 százada, a 7. hadtest-tüzérezred 1-ső és 2-es százada, a 14. ütegosztály. A 17. gyaloghadosztályhoz be lesz osztva a zárógyakorlaton: is megsemmisítendő zászlóalj, 11 lovas-század és 13 mint kereskedelmi zászlóalj, 21-ik egészségügyi osztag és vámhivatali ütegosztály, mely Lugoson van, nem vesz részt a zárógyakorlatban.

net után, mélyen felsóhajtva; mely hirtelen megjelenve fülünket és szívünket bükkörébe bilincselte, s miként egy tulvilági lény. újból eltűnt?"

Nem, felelt Rosen magához térve, ez az én jótévő angyalom volt! De már késő van a lefekvésre, térjünk vissza csapatunkhoz!"

Lassan, szólanul mentünk át a városon. Végre, midőn az elő őrök léptei hallhatókká lettek, keleten a nap is feltűnt, mint egy izzó tűzgömb. Miksa egyszerre csak megállt s kezét vállamra tette. Barátom, figyelj jól arra, a mit most mondani akarok, szót ünneplés hangon kelet felé mutatva. A felkelő nap fényénél esküszöm neked, hogy azon óra, melyben még egyszer játszom, az leend a halálom órája is!

Azon éjtől fogva Miksa nem nyult többé kártyához. Ricardo ajándékát elküldöttem Rosen fivérének s egy levélben tudtára adtam, hogy Miksa minő változásokon ment keresztül. A válasz nagyon egyszerű volt, s következőleg hangozott: „A tartozás ki van egyenlítve. Ha Miksa egy bizonyos idő letelte után bebizonyítja azt, hogy a játékszenvedély nála tökéletesen elenyészett, akkor örömmel tárom ki feléje tesvéri karjaimat, és nálam egyuttal anyját is feltalálom."

Körülbelül fél év telt el, midőn a Malvern-Hill-i útközben egy ágyugolyó elso-

A fegyvergyakorlatok részletes programmból a következőket tesszük közzé:

A 33. gyalogezrednek Temesvárott állomásozó fél-zászlóalja június 20-án át jön Aradra, hol az ezred négy zászlóalja együtt marad augusztus 2-ig; e napon az ezred elmegy Pankotára, hol 8-ig marad; 8-án megérkezik vasuton a 46. gyalogezrednek Szegeden állomásozó zászlóalja és az 5 zászlóalj a 34. gyalogdandárral egyesülve, augusztus 9-én Tenkére, onnan augusztus 16-án Belényes-Ujlakra megy, hol dandárgyakorlatok lesznek. Belényesre augusztus 24-én megérkezik a 33. gyalogdandár (37., 39. és 101. gyalogezred) és 25-én kezdődnek a hadosztálygyakorlatok. A hadosztály aug. 29-én Nagy-Halmágyra s onnan szeptember 9-én a zárógyakorlatokra megy.

A Temesvárott állomásozó 61. gyalogezred augusztus 2-án indul manőverre. Augusztus 12-én Radna-Lippára érkezik, utközben vegyes lögyakorlatokat tartva Lippán. Radna-Lippán augusztus 24-ig marad a 61. és 29-ik ezred és azután tovább megy Ternovára, hol egyesülve a 43. és 83. gyalogezredekkel, hadosztálygyakorlatokat tart. Temesvárról a hadosztály szeptember hó 6-án Bokszegegre megy, s onnan felvonul a hadtest zárógyakorlataihoz Buttyin-Gurahoncz és Dézna vidékére.

Lugosról a 68. számú gyalogdandárra egyesült 43. és 83. számú gyalogezredek augusztus 17-én Lukareczre, onnan aug. 23-án Sistaroveczre, majd 24-én Ternovára mennek, hol a 34. számú gyaloghadosztályi egyesülnek a 61. és 29. gyalogezredből álló 67. dandárral, s együtt maradnak Ternován, honnan szeptember 6-án Bokszegegre át a zárógyakorlatokhoz mennek.

*

A lovasságnál az idén nagyobb szabásu gyakorlatok lesznek, mint rendszeren. A 3. huszárezred 2 százada Fehértemplomról és 3 százada Pancsováról július 12-én Nagy-Kikindára megy, hol július 20-tól 28-ig ezredgyakorlatok lesznek. Az ezred innen Aradra jön. A 15. huszárezred július 17-től 26-ig Nagyváradon lesz összpontosítva, honnan 27-én Aradra jön. Aradon a két huszárezred július 30-án érkezik meg és augusztus 5-ig dandárgyakorlatot tart.

A 15. huszárezred 1., 2., 3. és 4. százada augusztus 6-án Nagyváradra megy, hol a 37. gyalogezredhez csatlakozik, azután augusztus 27-én Nagy-Halmágyra megy, hol be lesz osztva a 17. gyaloghadosztályhoz. Az 5. század Pankotára megy, hol csatlakozik a 33. gyalogezreddel és együtt marad vele a zárógyakorlatok befejezéséig.

*

A hadgyakorlatok alkalmával a 7. számú hadtestparancsnokság területén a következő helyeken lesznek nagyobb összpontosítások:

Aradon július 30-tól augusztus 6-ig a

dorta barátom jobb karját. Miksa hősként tűrte sorsát. Midőn az orvosi műtét be volt fejezve, tréfásan jegyzé meg: „No most egy mozgatható gumi kar feltalálásán fogom törni a fejemet. Adjatok egy szivart és a Timest.”

Hidegvérrel szivta el szivarát, s olvasta a lapot. Egyszerre csak így szólt: „Az ember sohasem tudja, hogy a szerencsétlenség mire jó. Most azt hiszem, fivérem szakugyan elhiendi, hogy én többé már kártyát a kezembe nem veszek.”

Körülbelül egy év telhetett el, ez időtől fogva, midőn Miksa barátommal Indianapolis város egyik utcájában találkoztam, karján egy csinos szöke nővel.

Igen szívélyesen üdvözöltük egymást. — „Nos, hát hogy érzed magadat, kedves öreg barátom? kérdém őt, kinek üde arcza majdnem kicsattant az öröm és egészségtől.

„Erdemem felett jól”, felelé nevetve, s szeretetteljesen tekintett társnőjére. „Fivérem üzlettársává lettem, s e kedves kicsi asszonyban feltaláltam jobb kezemet, — bemutatom neked nőmet!”

Örömtől sugárzó arcczal tekintve egymásra, elégedetten nevettek.

Ők — boldogok.

a 3. huszárezred öt és a 15. huszárezred hat százada, továbbá a 7. lovas ütegosztály.

Radna-Lippán augusztus 17-től 24-ig a 61. gyalogezred négy zászlóalja, a 29. gyalogezred egy zászlóalja, továbbá a 3. huszárezred egy százada és a 14. ütegosztály egy ütege.

Ternován aug. 27-től szept. 5-ig a 61., 29., 83. és 43. gyalogezrednek összesen 12 zászlóalja, továbbá a 3. huszárezred öt százada, a 7. hadtest tüzérezred 2-ik ütegosztálya és a 14. ütegosztály.

Nagy-Halmágyon szeptember 1-től 8-ig, a 37., 39., 33., 46. és 101-ik gyalogezred zászlóaljai, a huszárságtól a 15. huszárezred hat százada, s a Belényesen összpontosított tüzérezred.

Az aradmegyei Buttyin, Gurahoncz és Dézna közt szeptember 9-től 12-ig a hadtest összes csapatai összpontosítva lesznek.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 9. —

Változó felhőzet. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Hőemelkedés.

Meglepetés.

— Részlet egy el nem készült regényből. —

... A család a váratlan eseményre nem volt elkészülve.

A jó öreg Péter bácsi addig beszélgetett viruló egészsége dacára a halálról, míg egy szép derős őszi reggelen csakugyan elszenderedett nagy karosszékekben — örökre.

Föléje a vadszölvöl befuttatott lugas borult, alatta a kavicsolt talaj terpeszkedett harmonikus egészében. Az a kis himzett párna, melyet Mártha leánya készített neki névnapjára, az egyik sarokban hevert messzerugva, oly szerényen, mint aki tudatában van a fájdalmas pillanat minden parányának.

A felesége sirt, sirt, mint a gyermek. Eleresztette kötényéből legkedvesebb sárgapelyhes ruczáját, hagyta, hogy az árván sápigjon a nagy kertnek elötte ismeretlen bokrai között, és — tovább sirt.

Az öreg Saághy Péter hátracsuklott fejje feküdt az ódon bőrösszékekben. Kerek, örökké piros arcára a halál terítette ki viaszszinü leplet. Szemei alatt a barázdás karikák mélyebbre ereszkedtek, szemehéja alól a megtört szem viaszszinü szivárványhártyája pislogott elé. Kezei a szék két támláján nyugodtak pethyűdt merevséggel, lábai még úgy voltak egymásra rakva, mint az utolsó pohár sörnél, melyet felhajtott. Az álla nem esett le. Nem engedte keményre vasalt magas gallérja.

Senki sem mert hozzányulni. Borzadtak a hideg testtől, mely még azelőtt egy percczel, engedelmeskedve a természet törvényének, élt, gondolkodott — tett.

... Bizony fura is a halált azoknak elgondolni, akik még éreznek, s örvendenek az anynyiszor megátkozott, gonosznak, fárasztónak elnevezett létnek, akik csak azt látják, a mit fognak, éreznek, s azontul a tudatlanság chaoszában az örök boldogtalanság sivar kódét képzelik.

Mártha is sirt, vagy legalább úgy mutatta, mintha azt cselekedné. Apró virágos rózsaszín ruháján itt-ott egy sötétebb pontocska jelentkeztetett időnként, amint az aláhulló könnycseppek elázva, tért szorítottak maguknak a szövet lukacsai között. Néha-néha ugyan eltört ajkain az ifju vér okozta halvány mosoly, melyből az élet gondtalan derűje sugárzott, de a következő percben már ismét felleg borult a jókedv szivárványmosolyára. Hol a földre sütötte szemét, hol meg szegény kétségbeesett anyjára szegezte.

Egyszer aztán nehéz sóhajra fakadt:

— Szegény édes apa!

Erre aztán az öreg Teréz mama még jobban rákezdte a zokogást. Redős arcán sűrű cseppekben, vastag sávokban folytak le a kövérségtől pukkadó könnyek. Az új battiszt zsebkendő, melyet csak ünnepnapokon szokott használni, egészen átázott.

— Látod, édes Márthám — tördelte a szót — mennyire szerettük mi az öreg Pétert. És még sem akarta elhinni. Váltig azt hajtogatta életében, hogy egy könyvel sem fogunk adózni emlékének.

Itt elakadt, s fuldokolva tette utána:

— Édes drága jó Péterkém!

A sarokban félénken lapult meg Jancsika, az öreg ur örök Ganymedese. Nem szólt, de élénk, tágra nyílt szemei erősen vissza tükrözték a fájdalmat

a gyermekesen naiv félelmet, mely lénye fölött uralkodólag terjesztette ki szárnyait.

Kis kezei görcsösen szoritották a telt sörös korsót, melyet az ő „kis apjának“ tartott ké-szenlétben.

Az lett volna Urnapján a tizenegyedik korsó sör. Eközre érte az öreg a gutaütés.

Jancsika szája görbére állt. Sirni is szeretett volna, meg nem is. A félelem belészoritotta a könyeket. Így hát csak ajkai rendellenes rángatózá-sai fejezték ki fájdalmát.

A nagy elmerültségben kiejtette kezéből az üvegkorsót, melynek ezüst fedele tompa koppanás-sal horpadt be.

Ez felrezzentette gondolataiból a két nőt.

— Küldj a szolgálért, Mártha — szólalt meg Teréz mama.

— Azonnal.

Mártha elfutott. Az öreg mama vett magának annyi bátorságot, hogy boldogult Péterjének leve-tett kabátját kezébe vette, hogy felakaszsa a szarvasagancsból készült fogásra.

A lenge kabát belső zsebéből egy iv fehér papir bukott a fövényre. Saághyné csupa kívánc-ságból föltette fekete keretes régi pápaszemét, s olvasni kezdte: mire a végére ért, a vasárnapi fehér battiszt zsebkendő még vizebb lett.

Mártha visszaérkezett az egyik munkavezető-vel. Föl sem tűnt neki, hogy anyja kellenél sápadtabb, s hogy sir. A halálozási aktusok al-kalmával az ilyeneket nem szokták észrevenni.

Csak akkor értett meg mindent, midőn ő is elolvasta azt a nagy fehér papirlapot.

Saághy Péter végrendelete volt. Minden ingó és ingatlan vagyonát az ő kedves kis Ganymede-sére, Jancsikára hagyta.

Ez váratlanabbul jött, mint az öreg ur halála.

Saághy Péter pedig csak úgy feküdt, mint azelőtt, mereven, sárgán. Csak a lecsukott szem-héj alól előtörő szivárványhártya tompa sugará-ban játszott valami különös.

A hulla álmózni kezdett. Az arczon is mé-lyebbre vágódtak be a redők, s az a két fél-hold alakú ráncz, mely a színtelen ajkak mellett vonult az áll felé, mintha gunyosan mondta volna:

— Látjátok, nem akartátok elhinni, hogy be-váltom ígéretemet. Ime. Nem szeretetek életem-ben, nem akartatok szavaimban bizni, nem törőd-tetek velem, most éreztek haragom súlyát, a szegénység nyomasztó terhét. Saághy Péter iszo-nyuan szokott büntetni, s megtartja szavát.

Jancsika nem értett az egészről semmit, de könyekre fakadt. A metszett sörös-korsó behor-padt födelét siratta.

A két nő szemei száraz fényben égtek . . .

Hrylos.

HIREK.

Június 9. Péntek. Róm. kath. naptár: Primus F. — Protestáns naptár: Primus F. — Görög-keleti naptár (jú-nius 28.): Eutik. — A nap két 4 óra 5 perczkor, nyugszik 7 óra 54 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bem-e-ment díjtalan.

Köny- és Képtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Június 12. Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9 órakor.

Június 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Június 15. Országgyűlési képviselőválasztás Magyar-Pécskán.

Damjanichné Aradon.

— Látogatás az ereklyemuzeumban. —

Tegnap délelőtt látogatta meg Aradon a szabadságharczi ereklyék országos muzeumát a legvitézesebb vértanú-tábornok özvegye, D a m j a n i c h Jánosné.

Délelőtt 10 órakor érkezett C s e r u o v i t s Sára, L á z á r Zelma urhölgyektől és V é g h Aurél kincst. jószágigazgatótól kísérvé a muzeum helyiségébe. A bejáratnál V a r j a s s y Arpád kir. tanfelügyelő elnöklete alatt V a r j a s s y József, L u k á c s y M i k l ó s, B a r a b á s Béla dr és P e t r o v i c s Arzén várták és üdvözölték a muzeum kiváló látogatóját.

V a r j a s s y Arpád kalauzálása s felvilágosító magyarázatai mellett tekintette meg Damjanichné a muzeum összes ereklyéit. Min-den iránt élénk érdeklődést tanúsított, de különösen a vértanuk szobája kötötte le érdeklődését. Néma megilletődéssel s várakozásteljes figyelemmel hallgatta V a r j a s s y ma-

gyarázatát s többször adott a muzeum izléses berendezése és érdekes ereklyéi fölötti elismerésének kifejezést.

Különös érdeklődéssel szemlélte azokat az ereklyéket, a melyek hőslélekű férjére vonatkoznak s a mikor B a r a b á s Béla dr meghatottan olvasta fel előtte S á r o s y Gyula „Arany trombitá“-jának Damjanich hősiességét dicsőítő részletét, könyek csillámlottak meg a vértanú-özvegy szemében.

Férje arczképe előtt állva s hosszasan szemlélve vonásait, a képet nem sikerültnek mondta. Z i c h y képeinek clichéi előtt megjegyezte, hogy látta már a képeket a vértanuk albumában. Nem emlékezett arra a csibukra sem, melyet férje még a vesztőhelyhez vezető uton is használt, de azért koncedálta, hogy az övé volt.

Teljes két órai szemlélődés után bejegyezte nevét, „Damjanich János özvegye“, a muzeum emlékkönyvébe s miután elismerésének ismételt kifejezést adott s a bizottsagnak a kalauzolásáért köszönetet mondott, kíséreléssel a kincstári palotába tért vissza, a hol V é g h Aurél jószágigazgató vendége.

Mint értesülünk, Damjanichné tegnap délután megkoszoruzta a vértanuk kivégzési helyének obeliskjét s ma Mácsán látogatja meg dicső emlékü férje sírját.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizethető bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai szétküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadónival pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Velezölapon nyilvánított kívánságra a kiadónival a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinék megküldi.

— **Személyi hírek.** N á t a f a l u s s i Kornél tankerületi kir. főigazgató Aradról tovább utazott Temesvárra.

— **A hivatalos lapból.** Ö császári és apostoli királyi Felsége f. évi május hó 31-én kelt legf. elhatározásával H u e b e r Ferencnek, a közös központi pénztár pénztárnokának, állandó nyugalmába helyezése alkalmából sok évi hű szolgálata elismerésül a császári tanácsosi címet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

— **A koronázás évfordulója.** Tegnap ünnepelte Magyarország minden városa, minden falva, minden igaz polgára I. F e r e n c z J ó z s e f, apostoli királyunk koronázásának évfordulóját. Az elmúlt huszonhat év meggyőzött mindenkit arról, hogy a legalkotmányosabb uralkodó ül jelenleg Magyarország trónján, kinek uralkodási korszaka messze századokra fog fényt hinteni a történelem lapjain. Aradváros, mint minden évben, úgy most is kegyelettel ünnepelte meg a napot. A minoriták templomában délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet volt, melyen J á n o s s y Demjén dr provinciális pontifikált. A misén megjelentek városunk hatóságainak és intézeteinek tejei és nagyszámu diszes közönség.

— **József Ágost főherczeg kastélya.** J ó z s e f főherczeg kisjenői birtokán, fia, J ó z s e f Á g o s t főherczeg számára, a mostani kastélylyal szemben lévő területen, p o m p á s u j k a s t é l y t s z á n d é k o z i k é p i t t e t n i. Az ifju főherczeg, aki tudvalevőleg a király unokájának völegénye, h á z a s á g a u t á n e b b e n a z u j k a s t é l y b a n f o g j a a z é v e g y r é s z é t t ö l t e n i.

— **József főherczeg Verseczen.** J ó z s e f főherczeg, mint lapunknak írják, tegnapelőtt este Verseczre érkezett. A rossz idő daczára a város fölött volt lobogóva és ki volt világítva. Ő fenségét a vasutnál N i k o l i t s főispán és S e e m a y e r polgármester fogadták. Tegnap honvédségi szemle, azután pedig ebéd volt, melyre a főispán és a polgármester is hivatalosak voltak. A főherczeg megtekintette a tüzoltó-laktanyát és lövöldét, ma pedig to-

vább utazik Bázias felé. A lakosság tüntet ő fensége mellett.

— **Az adókövető bizottság** f. 6. június hó 10-én délelőtt 9 órától a dohánytözsdek, eczetgyárosok, eczetárusító, ékszerészek, építészek, érczöntő és esztergályosok III. oszt. ker. adóját tárgyalja.

— **Uj előadó.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara ujjászervezésére kiküldött végrehajtó bizottsagnak I n s t i t ú r i s Kálmán főjegyző az előadója. Minthogy a jegyző most huzamosabb időre szabadságon van, a polgármester előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy hazaérkeztéig V a r j a s s y Lajos tanácsnokkal helyesítsék.

— **A Maros áradása.** A Maros folytonosan árad. Tegnap délután 3 óráig a vizállás 2-27 méterre emelkedett. A belvizeket mind a három zsilipnél éjjel-nappal szivattyuzzák. Baraczkán az állami mintaszőlőtelep h a r m a d f é l m i l l i ó n e m e s o j t v á n y a v i z a l a t t á l l. A kár jelentékeny. Aradon az áradással szemben rendkívüli intézkedések megtételére ma még nincsen szükség.

— **Az udvarból.** A király, mint Bécsből sürgönyzik, Bruckból visszaérkezett. A király né két napi látogatásra a licheneggi kastélyba utazott.

— **Erőlködés.** Medardus püspök tegnap egész nap a felhőkkel erőlködött. Vállalkozását némi szerencse kísérte, amennyiben nálunk tegnap egyik pillanatban esett, a másikkban felszáradt az aszfalt, de jobbadán esőmentes idő volt egész az esti órákig. Idején is lenne már, hogy abbamaradjon az eső s egy kis meleghez legyen szerencsénk — június közepén.

— **Megnyílnak az uszodák.** A Maroson már teljesen fel vannak állítva a Neptun- és a Grünberger-uszodák. Az uszodákat tegnap délután vizsgálta felüli P a r e c z István gazdasági tanácsnok elnöklete alatt az építészeti bizottság. A bizottság nem talált kifogásolni valót s így az uszodák, mihelyt Szt.-Médárd esőző kedve alább hagy, megnyithatók lesznek.

— **Az adóhivatalok s az állami végrehajtói állások szervezete és szolgálati viszonyai** tárgyában u j s z a b á l y z a t o t l e p t e t t e t b e a pénzügyminiszter. E szabályzat a hatáskört, melylyel eddig az adó van. tisztii és állami végrehajtói állások betöltésére a pénzügyigazgatóságok s az 6,169 végrehajtói állások betöltésére az összesen pesti adófelügyelő fel voltak díjban 234 frt Lyon kívül helyezte, annak 1540 frt 26 kr, hogy az adóhivatalok összesen leirattott 235 állami végrehajtókat a pért 78½ kr, utadó vezi ki s a törvényben előírt 57 kr, ben ő rendeli el azoknak a díjazási díjban magasabb fokozataiba való előban 123 frt határozza tovább az új szabályzat 41 kr, magasabb fizetési osztályokba soroz 56 kr. noki, ellenőri s adóhivatali segédi állások pincsenek helyhez kötve, rendszerint azonban oly hivataloknál fognak betöltetni, a hol ezt az ügyforgalom, a teendők fontossága, a pénzkezelés terjedelme s egyéb viszonyok szükségessé teszik. Az első osztályú állami végrehajtói állások a budapesti adófelügyelő mellett, második osztályúak pedig a pénzügyigazgatóságoknál vannak rendszeresítve.

— **Uj iparvasutak.** Aradmegye közigazgatási bizottságához újabb két iparvasut építésének engedélyezése iránt érkezett be kérelem. U r m é n y i Pál nagybirtokos ugyan is Petrishól a korbesti erdőségig lövonatu iparvasutat tervez, D e n t s c h József birtokos pedig Solymos és Buczáva közt akar iparvasutat építeni olytormán, hogy az később gőzerőre is átalakítható legyen. A kérvények fölött a megye közigazgatási bizottsága e hó 12-én tartandó ülésében határoz.

— **Érettek bankettje.** Az aradi állami főreáliskola ezidén érettségizett növendékei — számszerint tizen — kedélyes társasvacsorát rendeztek tanáraik tiszteletére a L i n n e b e r g-féle vendéglő helyiségében. A banketten jelen volt B o r o s Vida főreáliskolai igazgató, a tanári kar számos tagja, s V á s á r h e l y i Béla aradmegyei nagybirtokos. Az est a legkedélyesebb hangulatban — ter-

mészetesen nem pohárköszöntők nélkül — igen kellemesen telt el, s a jelenvolt tanárok, úgy mint a növendékek, a jól teljesített munka után egy kellemesen eltöltött együttlét emlékeivel váltak el.

— **Morár Constantin váltója.** Morár Constantin pécskai ügyefogyott, a ki folyton zaklatja felségfolyamodásaival az udvari kabinetirodát, tegnap ismét Aradon járt. Volt nála egy 5000 frtról kiállított 5 kros váltóblanketta, a melyet a vármegye tisztviselőivel akart megsíraltatni. Egy fiatal megyei tisztviselő reá is irt egy nem létező nevet, mire Morár az aradi pénztárakat járta sorra s öt pengő díjat is megajánlott a leszámításért. Pécskára utasították. Az ottani tákarékpénztár ma fog örülni Morár váltójának.

— **A babona merénylete a temető ellen** Rémes és vérlázító esetről értesít öcsödi levelezőnk, mely szomorú tanúságát adja, hogy a babona mire nem képes. A dolgot röviden összefoglalva a következő: S. J. öcsödi gazda két év előtt a Körösben fürdött. A mint vidáman lubiczkol a habokban, emberi test ütődik hozzá. Tréfát gyanít és megfogja az incselkedőt. Kiemelvén a vizből: egy erősen oszló női hulla tüveges szeméivel és iszappal bevont fekete hajával dermesztette meg. Oly rémes volt a látvány, hogy attól kezdve sűrűn fogták el epileptikus rohamok; — e rettenetes betegség ellen nincs orvosság, de tudott egy hirhedt öcsödi javasasszony (ki büntetését bizonynyal nem is fogja elkerülni,) mert azt a tanácsot adta, hogy három szál haját egy forgácsal vegyenek ki ama bizonyos hulla sírjából és akkor S. J. jobban lesz. A lelketlen sírásó 20 krajczár borra valóért mindenre vállalkozott. Egy sötét éjszaka kiásta a sirt. A rémes eset vizsgálat tárgyát képezi. A hatóság- nak azonkívül tudomására jutott, hogy egy sirtoltba éjnek idején behatoltak s oda káposztát helyeztek el, hogy a néphit szerint legyen mit enniök a halottaknak! Műveltség! Jöjjön el a te országod.

— **Végzetes balesetet közöl** lapunkkal fekete gyarmati levelezőnk. Egy bihari oláh ugyanis a Köröspart egy sarkantyujáról a vizbefutó kuttyát akart kihalászni s a vízbe előre hajolt, a vízbe esett. A víz még éppén felvetette a fuldoklót, ki csakhamar örült a talánuleltűnt. Kiletét még eddig nem sikerült megállapítani. A vizsgálat rompokra vámsorolotta magát. Nagy halmán is megsejtja, hogy Szirka Petru mint kereskedő, hó 6-án a telkéhez közel álló országtól foglaltotta magát. Hulláját reggel és vambiva teljesen megmerevülten, a mi arra vezetett, hogy tettét már az éjjeli órákban követhette el, Öngyilkosságának oka ismeretlen. A vizsgálat folyamatban van.

— **Póthéjárás.** Tegnap a békés-csanádi vasut orosházi utvonatán Lakatos Aladár miniszteri titkár, Havivár Lajos, az állam-építészeti főnöke, Bartók József főszolgabíró és Székács István biz. tag póthéjárás tartott. Ezzel kapcsolatban levelezőnk jelenti, hogy a szarvas-mezőhegyesi vasutvonal építése szépen halad. A földmunkálatok teljesen elkészültek. A homokolbshoz is a napokban teljes erővel hozzáfogtak. A sinek egyharmad része már lerakott és pedig Szarvastól Orosháza felé, Orosházától Szarvas és T.-Kömlös felé, Mezőhegyestől T.-Kömlös felé. A már lerakott sinek hossza mintegy 30 kméter. A kondorosi állomás a napokban tető alá kerül; a t.-kömlösi, a szt.-tornyai u. n. Trefort-állomás és néhány őrház közel áll a befejezéshez. Az induló és őrházak felépítési munkálatához 3 hét előtt, a rendőri bejárások elkészítéséhez pedig pár nappal előtt fogtak. Az ács és asztalos munkák teljesen készen állnak. A komokolbshoz vésztői, gyomai, endrődi, bánfalvi, kondorosi és egy részben orosházi napszámosokat alkalmaznak, a sinek lerakásához és a kavicsoláshoz szükséges munkákat ellenben máramaros-szigeti szakértő mesterek végezik. A szükséges homokkihordás és elszállításához, külön vágány vasutat építettek s a tengernyi homokmennyi-

seget Orosháza bányájából szállítják egész Mezőhegyesig. Az új vasutat szeptemberben átadják a forgalomnak.

— **Ökölnyi utazó.** Oberst György murányi gyerekek alig látszik ki a földből s máris nagy expedíciókra vállalkozik. A nővérével lekerült Buttyinba, a hol az 8 gyerekesével kifundálta, hogy gyalog is hazamehet Gömör-vármegyébe. El is indult a nélkül, hogy csak a kapufélfától is elbucszott volna. Aradig jutott el, de itt csavargás címén elcsípték és a kapitány elé állították. A kapitány könnyíteni fog az utján, nem gyalog, hanem zeuppon küldi haza.

— **A kéjutazás vége.** Szecske Gáspár hentesinast, a ki gazdája kárára 180 frtos sikasztást követelt el, az aradi rendőrség távirati megkérésére tárt karokkal fogadta a trieszti rendőrség. Még csak a tengerpartot sem mutatták meg neki, úgy szállították vissza a kis kéjutazót Aradra. Itt azután atyja a kárt meglerítette, mire a nagyreményű csemete ellen a vádat visszavonták s az eljárást megszüntették.

— **Battonyai hírek.** Tűz. A múlt hétfőn délben Pintácsi József udvarán egy kazal szalma égett le, melyet játszó gyermekek gyújtottak föl. — **Temetést rendező intézetet** nyit meg a közel napokban Hirschler Armin kereskedő. — **Verekedés.** Az utolsó vasárnap sem mulhatott el korcsmai verekedés nélkül. Ezutal ifj. Oszlár Jánost „hagyták helyben” mulató társai. A csendőrség mentette meg a fiatal embert az agyonveréstől. — **Színészeti.** Fekete M. szinigazgató 23 tagból álló társulatával néhány előadást szándékozik tartani Battonyán, a sétányon fölállítandó szinkörben.

— **Pályázatok.** Pozsonyban a m. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalm. gyakornoki állás 3 hét a. Vingai járásbírósnál irnoki állás 3 hét a. Nagybecskereken főgimnáziumi tanári állás 2 hét a. Kis-Selmeczre albirói állás 2 hét a. Mőcsön adóhivatali pénztárnoki állás 2 hét a. Felső-Motetsitz postamasteri állás 3 hét a.

— **Apró hírek.** O z o r á n Czárán Péter oláh ember Glumensács Péter ozorai lakost az utcán agyonlőtte. A véres tettet régi gyűlöletből vitte véghez. — **A k o l o z s v á r i** siketnéma intézett új palotájának ünnepélyes megnyitását októberben tartják meg s arra Wekerle miniszterelnököt és Csáky gróf közoktatásügyi minisztert is meghívják. — **A b é c s i** magyar egyetemi kör megalakulásán a budapesti egyetem hallgatói nagyobb küldöttséggel vesznek részt.

Az arad-csanádi gazdasági tákarékpénztár részvénytársaság

földbirtokokra és házakra

15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 év alatti törlesztendő

amortisationalis kölcsönöket ad,

vagy fönnálló kölcsönöket konvertál a legméltyanosabb feltételek mellett.

Mindenemű felvilágosítás az intézeti helyiségben (Arad, Fő-ut, aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában) nyerhető.

417 10—50

Az igazgatóság.

H y m e n .

Krausz Béla kerülősi kereskedő oltárhoz vezette Csabán Bak Laura kisasszonyt.

Gyászrovat.

† Murányi Gusztáv, városunk egyik derék vendéglőse — mint részvétellel értesülünk — tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap lesz. Nyugodjék békében!

Egyletek, Társulatok.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési-egylet által jövő vasárnapon d. e. 11 órakor az egylet helyiségében (Szabadságtér 11. sz. I. em.) elnökének, Kohon S. N. olajfestményű arcképének elhelyezése és leleplezése, a rendező-bizottság buzgólkodása után itélve, valódi ünnepélynek ígérkezik. Ugyanazon a napon esti 8 órakor az elnök tiszteltére a városliget nagytermében bankett lesz. Az előjegyzett résztvevők száma kielégítő. A teríték csak 1 frt 50 krba kerül. Résztvevő jegyek kaphatók a rendező-bizottság tagjainál,

azonkívül pedig következő uraknál: Berger Bernát (Verbos-ház), Moskovitz Izidor (Szabadságtér), Simon Károly (Tökölly-tér) és Singer Gyula (varrógepraktár.)

Mulatságok.

Június 11. Az aradi kárpitos ifjak júnialisa (Cséfalai erdő.)

Június 18. A „Kölcsöy-dalkör” hangversenye és táncmulatsága a városligeti vigadóban.

Június 25. Az aradi munkás dalegylet júnialisa (Cséfalai erdő.)

(=) **A nőegylet hangversenye.** Az aradi polgári jótékony nőegylet múlt vasárnap — köztudomás szerint — fényes eredményű hangversenyt és nyári mulatságot rendezett, melynek elejét azonban — szintén köztudomás szerint — elmosta a fölös számban jelentkező eső. Az aradi polgári jótékony nőegylet választmányja ez ügyben ülésezett tegnap Koricsán szky Berta védasszony lakásán. A hangversenyt ugyanis megakarták ismételni az elmosott népünnepélyvel kapcsolatosan. A nőegylet azonban az indítványtól — tekintettel arra, hogy június hó 18-án a „Kölcsöy-dalkör” rendez hasonló jótékonycélu zenestélyt — elállott. Ezért az egyhangu határozatért csak gratulálhatunk a nőegyletnek, miután más egylet érdekét és céljait szem előtt tartva, tért enged annak ereje kifejtésére, s nem igyekezik annak kilátásait csökkenteni.

Törvénszék.

§ **Végítélet a Tűzes-ügyben.** Tűzes Béla, a gyoroki gyermekgyilkos előtt tegnap hirdette ki a kuria ítéletét az aradi törvénszék Zubor Gyula elnöklété alatt Földes János és Köllér János szavazóbirákból és Lászlóffy Béla jegyzőből alakult büntető tanácsa. Mikor az ítéletet az elnök magyarázta, Tűzes sirva fakadt, folyton erősítgette, hogy ő ártatlan s rimánkodott, hogy minél-előbb szállítsák el a fegyházba. Tűzesné zokogva fogadta a felmentő ítéletet. Az ügyészség Tűzest valószínűleg a Szamosújvári fegyházba fogja kísértetni.

Táviratok.

A főispánok Budapesten.

Budapest, június 8. (Saját tud. táv.) Főispánjaink ma majdnem teljes számmal a szék-ésfővárosba érkeztek, hogy tavalyi megállapodásukhoz híven összejöjjenek június 8-án. A főispánok ma délben tisztelgnek Wekerle Sándor miniszterelnöknél és Hieronymi Károly belügyminiszternél. Este a Hungariában lakomára gyűlnek össze.

A budapesti egyetem új rektora.

Budapest, június 8. (Saját tud. táv.) A budapesti tud. egyetemen ma volt a rektorválasztás. A szavazás eredménye az, hogy nagy többséggel Schnierer Aladárt választották rektorrá.

A fumei kamara köszönete.

Budapest, június 8. (Saját tud. táv.) A fumei kereskedelmi és iparkamara a tengeri hajózási törvényjavaslat országgyűlési letárgyalása alkalmából köszönő feliratot intézett Lukács Bélához, melyben az egész kormány iránt mély és hálas köszönetének ad kifejezést.

Kossuth a pártválságról.

Budapest, június 8. (Saj. tud. távirata.) Kossuth a függetlenségi pártválság ügyében levelet irt Poloniyi Gézának, kinek eljárását Kossuth helyesli. A függetlenségi párt május 19-iki értekezletén az Eötvös által tett indítványt szük-

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1893. évi május hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.25 délelőtt	8.20 d. e.	9.45 este	5.18 reggel	4.35 délután
Kurtics "	11.58 "	8.38 "	10.16 "	5.44 "	5.17 "
Csaba "	12.58 délután	9.20 "	11.45 éjjel	6.44 "	6.00 este
Szolnok "	4.05 "	11.22 "	3.00 "	—	—
Budapest ér.	7.25 "	1.20 d. u.	6.30 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	8.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	10.00 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.37 éjjel	—	—
Uj-Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	4.34 reg.	7.09 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.23 "	6.39 este	5.43 "	8.38 "	8.17 "
Arad érkezik	3.50 "	6.57 "	6.10 "	9.10 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	6.55 r.	2.25	7.55 du	Budapest ind.	8.50 r.	4.40 du	—	—
Győrök "	5.05 "	6.45 "	2.45	7.42 "	Predekl "	5.16 du	9.15 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	7.19 "	3.10	8.10 "	Brassó "	7.25 e.	4.30 r.	—	—
Radna "	5.52 "	7.57 "	4.00	8.18 "	Kolozs. "	11.10 é.	8.40 "	—	—
Soborsin "	7.01 e.	8.56 d. e.	—	—	Töris "	3.04 "	1.35 du	—	—
M. Illye "	8.11 "	10.06 "	—	—	Gyfehorv "	3.46 "	2.14 "	—	—
Arté. "	8.55 "	10.50 "	—	—	Piski "	5.52 "	3.59 "	—	—
É. Balv. ér.	9.59 éj.	11.04 "	—	—	Déva "	6.08 "	4.16 "	—	—
Örülk. "	11.22 "	12.44 "	—	—	M. Illye "	6.58 "	5.08 "	—	—
Tánn. S. "	1.58 "	1.20 du	—	—	Soborsin "	8.16 "	6.26 e.	—	—
Rompok "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	8.58 de	7.58 "	—	5.37 r
rai vámsor.	8.00 r.	10.08 é.	—	—	Paulis "	10.12 "	8.38 "	—	5.55 "
negyed r.	11.11 "	6.29 r.	—	—	Győrök "	10.48 "	8.44 "	—	6.17 "
is megsem.	12.10 du	—	—	—	Arad ér.	11.00 "	8.55 éj.	—	7.00 "

Aradról—Csermőre és vissza

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.45 reg.	4.45 d. u.	Csermő indul	4.50 reg.	2.50 d. u.
Borosjenő "	10.00 d. e.	7.45 este	Borosjenő érkezik	5.50 "	3.50 "
Csermő érkezik	11.00 "	8.45 "	Arad "	8.45 "	7.05 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.45 d. u.	6.45 reg.	Almás-Alosil "	4.19 "	2.19 "
Ötvenes "	5.10 "	7.11 "	Kotsuba "	4.31 "	2.30 "
Zimánd Ujfalu "	5.19 "	7.21 "	Borosbes-B. "	4.53 "	2.54 "
Uj-Szt-Anna "	5.45 "	8.00 "	Kornyes-Berz "	5.08 "	3.08 "
Kerek "	6.06 "	8.09 "	Repszeg "	5.15 "	3.17 "
Világos "	6.24 "	8.28 "	Bokszeg-Beél "	5.27 "	3.30 "
M. Magyarád "	6.32 "	8.36 "	Tamánd "	5.36 "	3.39 "
Pankota "	6.49 "	8.52 "	Borosjenő "	5.55 "	3.57 "
T. Kurtakér "	6.56 este	8.59 d. e.	Apatelek "	6.07 "	4.15 "
Apatelek "	7.18 "	9.17 "	T. Kurtakér "	6.23 "	4.35 "
Borosjenő "	7.40 "	9.48 "	Pankota "	6.38 "	4.51 "
Tamánd "	7.58 "	10.06 "	M. Magyarád "	7.03 "	5.09 "
Bokszeg-Beél "	8.07 "	10.15 "	Világos "	7.11 "	5.17 "
Repszeg "	8.20 "	10.27 "	Kerek "	7.29 "	5.27 "
Kornyes-Berza "	8.29 "	10.35 "	Uj-Szt-Anna "	7.38 "	5.47 "
Boros-B. "	8.44 "	10.53 "	Zimánd "	8.14 "	6.34 "
Kotsuba "	9.03 "	11.14 "	Ötvenes "	8.21 "	6.41 "
Almás-Alosil "	9.15 "	11.27 "	Arad ér.	8.45 "	7.05 este
Gurahoncz ér.	9.38 "	11.45 "	Bécs d. v. t. "	7.25 d. u.	6.30 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat		
Arad indul	5.30 reg.	11.18 d. e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d. u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Csóffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Csóffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.13 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.18 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Szem. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Szem. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.00 reg.	4.00 d. u.	6.2 r.	Bécs d. v. t. ind.	9.00 este	9.15 d. e.	11.00 é.
Szt.-Tamás "	5.25 "	4.27 "	6.48 "	Budapest ávt.	2.40 "	7.00 este	8.30 r.
Pécska "	5.43 "	4.48 "	7.15 "	Scabadka "	2.15 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.12 "	5.20 "	7.55 "	Szeged "	6.00 "	3.00 reg.	2.00 d.
Tompa "	6.24 "	5.32 "	8.09 "	Szöreg "	6.14 "	3.20 "	2.30 "
Pereg "	6.35 "	5.48 "	8.21 "	Deszk "	6.25 "	3.35 "	2.45 "
M.-hegyes "	6.50 "	6.00 "	8.40 r.	K.-Zombor "	6.50 "	4.08 "	3.20 "
Cs.-Palota "	7.22 "	6.42 "	9.37 "	Makó "	7.05 "	4.26 "	3.38 "
Nagylak "	7.39 "	7.02 este	10.08 "	Apátfalva "	7.28 "	5.15 "	4.40 "
Apátfalva "	8.02 "	7.30 "	10.38 "	Nagylak "	7.47 "	5.42 "	5.15 "
Makó "	8.21 "	7.52 "	10.56 "	Cs.-Palota "	8.01 "	6.02 "	5.38 "
K.-Zombor "	8.42 "	8.28 "	11.41 "	M.-hegyes "	8.20 "	6.26 "	6.08 "
Deszk "	9.06 "	8.56 "	12.10 "	Pereg "	8.42 "	7.18 "	7.18 "
Szöreg "	9.21 "	9.15 "	12.30 "	Tompa "	8.51 "	7.29 "	7.29 "
Szeged ér.	9.33 "	9.29 "	12.45 "	Battonya "	9.02 "	7.46 "	7.52 "
Scabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	9.23 "	8.15 "	8.34 "
Budapest ávt.	1.25 "	6.48 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	9.39 "	8.31 "	8.54 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	1.00/5.55 d. u.	6.40 "	Arad ér.	10.00 "	8.56 "	9.25 "

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	9.00 reg.	8.25 este	Budapest indul	10.00 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	9.12 "	8.37 "	Kétegyháza "	5.15 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.20 "	8.47 "	Bánkut "	5.35 "	3.22 "
Kovácsné "	9.37 "	9.05 "	M.-Bodzás "	5.49 "	3.40 "
Bánhegyes "	10.00 "	9.28 "	Bánhegyes "	6.00 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.22 "	9.50 "	Kovácsné "	6.23 "	4.25 "
Bánkut "	10.37 "	10.04 "	Nesze "	6.35 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	11.00 "	10.25 "	Kamarásmajor "	6.43 "	4.49 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	6.30 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.55 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.10 d. e.	6.30 este	Budapest máv. ind.	10.00 este	8.10 reg.
Simánd "	8.41 "	7.01 "	Kétegyháza "	5.20 reg.	3.02 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.20 "	7.40 "	Elek "	5.36 "	3.20 "
Székudvar "	9.36 "	7.56 "	Ottlaka "	5.47 "	3.32 "
Sikló "	9.51 "	8.11 "	Sikló "	6.00 "	3.45 "
Ottlaka "	10.05 "	8.25 "	Székudvar "	6.15 "	4.00 "
Elek "	10.22 "	8.40 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.42 "	4.25 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.55 "	Simánd "	7.11 "	4.55 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	6.30 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	7.40 "	5.25 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	6.25 e.	5.58 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 este
Uj-Arad "	6.43 "	6.09 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	8.21 "
Németség "	7.05 "	6.27 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.41 "	9.48 "
Vinga "	7.32 "	6.46 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	2.58 "	10.07 "
Orczifalva "	7.48 "	6.58 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.31 "	10.39 "
Temesvár ér.	8.42 "	7.39 "	2.04 "	Arad ér.	9.44 "	3.45 "	10.55 "

ségtelennek tartja, miután annak lényege a függetlenségi és 18-as párt programjában bennfoglaltatik. Eötvös és társai — írja Kossuth — kiléptek a pártból, azt hívnék, hogy kilépésükkel nem ártanak az állami függetlenségre törekvés érdekében, Kossuth a leghatározottabb meggyőződéssel mondja, hogy kilépésükkel csak ártottak és sajnálja, hogy megtörtént. Végül azon intéssel fejezi be levelét: Urak egyenlítették ki a szerencsétlen viszályt. A haza szent érdekei parancsolják, hogy annak módját találjátok; lehet találni, csak ne engedjétek tért magatok közt a »Rechthaberei» hiúságának és üzletek el társaságtokból a »csak azért is dongó» mániáit.

A pécsi sztrájk.

Pécs, június 8. (Saját tud. távirata.)
Ma egy munkás sem ment a bányákba s így a pécsvidéki bányákban általános a sztrájk. Westfaluból a sztrájkolók között való szétosztásra 4000 frt jött, mely azonban 2400 munkás között felosztva, vajmi csekély összeg. Az igazgatóság a fixfizetést megtagadta, azonban a többi óhajt hajlandó teljesíteni. A társulat 200,000 mm. szénkészlettel rendelkezik, tehát kárt nem szenved, mert minden rendelkezésnek eleget tehet. A munkások Németországból további pénzsegélyt várnak, különben pedig egész csöndesen viselik magukat.

Albrecht főherceg állapota.

Kassa, június 8. (Saj. tud. távirata.)
Albrecht főherceg állapotáról a lapokban közölt hírek tulzottak. A főherceg az ideutazás táradalmi folytán lett gyengélkedő, mely aggodalomra nem ad okot.

A szerb metropolita lemondása.

Belgrád, június 8. (saj. tud. táv.)
Mihály metropolita, kinek lemondását Sándor király nem fogadta el, újra lemondott. A király még nem határozott.

Spanyol ügyek.

Madrid, június 8. (Saj. tud. távirata.)
A regens királyné rendeletet irt alá, melynek értelmében a hadsereg részére szánt cikkeket teljesen vámentesen lehet behozni.

A költségvetésre vonatkozó bizottsági jelentést ma terjesztik a cortes elé és már szombaton veszik tárgyalás alá.

A pétervári francia nagykövet.

Páris, június 8. (Saj. tud. távirata.)
Az Echo felemlíti a politikai körökben elterjedt hírt, hogy Boisdeffre hadosztályparancsnokot nevezik ki pétervári nagykövetté, míg Montebello gróf Londonba helyeztetnék át. A tábornok kinevezését valószínűvé teszi a jó viszony, mely közte és a császári család között fennáll.

Közigazdaság.

Az idei termés.

— A földmivvelésügyi minisztérium jelentése. —

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot június hó 1-én a következő volt: A május hó második felében uralkodó esős időjárás, kivéve az ország déli és részben keleti részét, hol csak ez előtt néhány nappal indult meg az eső, az őszi és tavaszi veteményekre rendkívül jó hatással volt. Június hó elején azonban végre az Alföldre is megjött az áldást hozó eső, de már inkább csak a tavaszi

veteményeken lendíthetett, mert az ősziék már nagybárra kalászat is kihányták, sőt néhol a rozs el is virágzott. A hosszantartó szárazságban a kalászatok aprók maradtak. A terméskilátások utóbbi jelentésünk óta általában véve tetemesen javultak, mindazáltal idei termésünk korántsem kielégítő, mert az Alföld várható terméseredménye, mely pedig búzában az irányadó, tetemesen kisebb lesz.

Az utóbbi napokban azonban az egész országban beállott esőzés a június hó 1-ről szóló becslést javíthatta, az eredmény azonban ezen jelentésünkönél már nem nyerhetett kifejezést.

Az őszi búzával bevetett terület megközelítőleg 5.255,030 k. h. Az ezután várható terméseredmény k h-kint 5.46 mm., összesen 28 millió 703,196 mm. 1862-ben a végeredmény 38.651,729 mm. volt.

Az őszi rozsszal bevetett terület körülbelül 2.034,747 k. hold.

A rozs az őszi búzával sokkal többet szenvedett, mert míg a buza inkább csak a sík földeken pusztult el, a hol hónapokig tartó aszály uralkodott, addig a rozs az egész országban sok helyen megsemmisült. A rozsvetés veszteség körülbelül 296,654 k. h., melyen a várható termés kat. holdankint 4.74 mm., összesen 8.237,277 mm. Tavaly a végeredmény 13.338,149 mm. volt.

A tavaszi és őszi árpával bevetett terület 1.755,760 k. hold s az ezután várható termés k. h.-kint 5.59 mm., összesen 9.821,040 mm. (1892-ben 11.626,524 mm. termett).

Az árpával bevetett terület 1.676,717 kat. holdra becsülhető. Ezen a területen a termés 8.640,357 mm.-ra tehető; az átlagtermés tehát kat. h.-kint 5.15 mm. Tavaly a végeredmények szerint termett 9.817,862 mm.

A repce termésre nézve a kilátások általában véve különbözők, csakis elvétve lesz közepes termés. Az őszi repcének közel 50 százaléka elpusztult.

A tengeri sok utánvetést igényelt, de a kikelt vetés elég jól áll, ez évben a bevetett terület a rendszél jelentékenyebb

A dohányt még több helyütt ültetik, meglehetősen, az országos esőre sokat javult.

Ugy a takarmányrépát, mint a cukorrépát is többször pótolni kellett; tetemes kárt okoztak bennük az orrmányos bogarak és bolhák. Az esőre általában véve sokat javultak.

A burgonya a felvidéki részeken a sok esőtől, míg az Alföld több részében a szárazságtól szenvedett; általában véve meglehetősen, sőt itt-ott igen jól áll.

A rétek és legelők is felüdülnek, de az anyaszéna rossz eredményt ígér.

Gyümölcs meglehetősen sok lesz, főleg alma körte-, és szilvafélékből.

A szőlők is jobban gyarapodnak, általában a múlt évinél kedvezőbb termésre van kilátás.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —
Budapest, június 8. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Búza	bánsági	szilárd	8.15—8.55
	tiszavidéki	"	8.25—8.60
	pestvidéki	"	8.20—8.75
	fehérmezei	"	8.20—8.75
	bácskai	"	8.25—8.80
	észak-magyarországi	"	"
Rozs	—	lanyha	6.90—7.15
Árpa	takarmány	lanyha	5.90—6.20
	égetni való	"	6.35—6.50
Zab	—	csend.	7.10—7.35
Tengeri	bánsági	csend.	—
	másnemű	"	5.05—5.10
Káposzta-repce	—	csend.	—
Köles	—	szilárd	4.50—4.75
	tavaszi	lanyha	8.47—8.49
Búza	június 1894	"	—
	őszi	"	8.27—8.29
Tengeri	május-június 1894	lanyha	5.—5.02
	szept-október 1893	"	5.07—5.99
Zab	Budapest sz. tavaszi	lanyha	6.18—6.20
	Budapest sz. őszi	"	—
Káposzta-repce	aug.-szeptember 1893	lanyha	15.40—15.50

Szeszüzet.

— Junius 8. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 55.50, kicsinyben 56.— hordó nélkül, per 100 liter % beéértve 35 frt fogyasztási adót.

Szerkesztői üzenetek.

Csodakövek. (Kecskemét.) Most folyó tárczánk ma befejeződött s a jövő hét valamelyik napján az önere kerül a sor.

R. K. (Arad.) Köszönjük. A kéredezetre: Vukovics Sebő 1949-ki igazságügyi miniszter, 1811-ben született Fiumében, szerb származású szülőktől. 1892. novemberben halt meg.

L. G. (Arad.) Sok benne a személyeskedés. Félre tettük.

V. H. K. (Arad.) Nem közölhető.

T. I. (Arad.) Folyamodásával valószínűleg elkészt. Forduljon kérelmével személyesen az illetékhöz.

L.—r. (Arad.) Ön neheztel reánk, mert nem tettük közzé „versét.” Vegye tekintetbe, hogy sokkal többen neheztelnének, ha a zöngeműnytől meg nem vonjuk a nyomdafestéket.

LIII. (Arad.) Jönni fog mind a kettő.

P. S. (Arad.) Igen szép dolog, mi is gratulálunk hozzá — prózában, de azt ne kívánja, hogy a lapba tegyék.

K. L. (Budapest.) A jövő héten, de csak az irodalmi rovatban, rövidsége miatt.

J. K. (Karlsbad.) B. óhajta szerint intézkedtünk; a lapok mátl fogva odamennek.

G. G. (Arad.) Nem lehet. Ha köti magát a közp. hez, egyedül nyilttér rovatunk áll rendelkezésére.

Vizjelzés.

1893. évi június hó 8-án reggel 7 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás
			cm-timétr.
Branyicska	+ 15°	esős	+ 360
Arad	+ 16°	felhős	+ 222
Makó	+ 16°	felhős	+ 366
Szeged	+ 16°	borult	+ 577
Gyoma	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

Arad, 1893. június 8.

A m. kir. folyamérnöki hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Junius 8. —

Fehér Kereszt szálloda: Székely István tanár, köv. Prokop Sebestyén magánzó, Petrozsény. Gyula magánzó, Dombegyháza. Rottmann J. *36,169 Nagyvárad. Tauszig S. k kereskedő, Kápolnás. Összesen kereskedő, Szeged. Melchner S. kereskedő, 234 frt bauer J. kereskedő, Budapest. Fridman *1540 frt 26 kr, kedő, N.-Pél.

Vass szálloda: Staubesán N. k, leiratott 235 thafalusi Géza igazgató, Nagyvárad, 78 1/2 kr, utadó talnok, Budapest.

Nagykorona szálloda: Land *4 frt 57 kr, dő, London. Schönfeld Adolf kereskedő, Rottmann J. 123 frt molya. Rona Bernát hivatalnok, Temesvár, 41 kr.

Arany Kulcs szálloda: Istvánovits Mihály, Nagylak. Istvánovits András birtokos, Nagylak. Babiák János birtokos, Nagylak. Ifj. Fábry István A. birtokos, Nagylak. Ifj. Beraczkó János birtokos, Nagylak. Bartolomea András birtokos, Nagylak. Lüvinger J. földbirtokos, Gurba. Weisz Elias bérlő, Csermő. Roth Mór bérlő, Szlatina. Menezerné N. vendéglős neje, Nagyhalmagy. Schvarcz József kereskedő, Nagykamarás. Stepankó Henrik cs. és kir. őrmester, Mezőhegyes. Vulkovescu György magánzó, Románia. Beroló Jován házáló, Olaszország.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.*

Tudomásul a tisztelt közönségnek.

Az alant jegyzet aradi divatáru-kereskedők közös megegyezés folytán elhatározták, hogy üzleteiket folyó hó 11-től augusztus hó 21-ig vasárnapokon egész napon át zárva tartják.

Austerweil Zsigmond, Löwinger Gyula, Deresty Gyula, Probst K. és társai, Deutsch testvérek, Rosenberg és Klein, Glück Dezső, Rosenblüh H. és tsa, Hoffmann Antal, Rügner Vilmos, Kell Manó, Scherhag H. és fia, Lengyel testvérek, Wadoszky Gusztáv.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

és a belső szervek elzsírosodása
nehéz lélegzetvétellel, vérkeringési akadálytal, szívgyöngösgéggel együtt, különös életrendi szabályok követése nélkül is gyógyítható a

REDUKCIO-LABDACSONK

használatával, rendeli Schindler Barnay dr. cs. tanácsos, fűrdőorvos Marienbadban és készítik a marienbadi „Adler“-hez címzett gyógyszerárban.
Kapható minden gyógyszerárban.

Egy doboz ára 2 frt. Vidéki megrendelések 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett bérmentve vagy utánvétellel küldetnek.

KAPHATÓ:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszerárban Aradon,
11 11-12 Asztalos Sándor-utca 1. sz.

485/1893. gazd. sz.

3-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

1. a sarló-utca rostált kavicszal való ellátásának 345 frt.
2. a választó utca megkavicsolásának 325 forint.
3. a Nagy Sándor-utca megkavicsolásának 75 frt.
4. a Bodrogi-ut megkavicsolásának 189 frt 20 kr.
5. a pécskai-ut megkavicsolásának 720 frt.
6. a kasza-utca rostált kavicszal való ellátásának 486 frt kikiáltási-ár mellett való elvállalása iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

36673. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék.

Folyó évi június 15-én a fentnevezett köteléki díjszabás II. része, I. füzetéhez a XI. pótlék lép életbe, mely

I. az előző és külön határozmányok megváltoztatását,

II. az 1. és 2. sz. kivételes díjszabások alkalmazására vonatkozó határozmányok megváltoztatását,

III. Breslau Mark-Bahnhof állomásnak a díjszabásba való felvételét,

IV. a 22. és 34. sz. kivételes díjszabások kiegészítését illetve Eperjes állomásnak a 22. sz. kivételes díjszabásba való felvételét.

V. Bellus állomásnak a 23. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VI. a kőbányai állomásoknak és Temesvárgyár város állomásoknak a 25. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VII. új 41. sz. kivételes díjszabást (vaj-szállításra)

VIII. Sosuovice helyben és átmenet állomás díjtételeinek érvényen kívül helyezését,

IX. Allomási név-változtatást,

X. a kilométermutató kiegészítését tartalmazza.

Ezen díjszabási pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 0.30 marka = 18 kr-ért megszereshető.

Budapest, 1893. május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes vasutak nevében is.

6871. kh.

440 3-3

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak mult évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köztudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak d. e. 10 óráig gyakorolhatók u. m.:

1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák;
2. a kis iparnál a sürgősen rendeltjavítási munkák;
3. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes, és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, elárúsítás és szállítás;
5. Bank és váltóüzletek;
6. Bőrtől; minden kereskedelmi, elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. Borkereskedések;
8. Cselédszerző üzletek;
9. Elárúsító üzletek;
10. Fehérítési iparnál;
11. Fűszer, rövidáru, divat és egyéb kereskedések;
12. Vad kereskedések;
13. Baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és hához szállítás;
14. Szatós üzletek;
15. Kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény utján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t. cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1893. évi május hó 29-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

6907. kh.

3-3

Hirdetmény.

Mikalaka község előjáróságának 807 | 893. sz. alatt ide intézett átirata szerint a községben a sertés állományban a „sertésorbánca“ kór járványszerűleg lépett fel. Ezen kórnak Aradra leendő behozatala meggátítása szempontjából a 40000 888. sz. a. kiadott magas rendelet 278. §-a a) pontja alapján nevezett községből vagy községen keresztül hajtott sertésnek és szalás takarmánynak Aradra való behozatala megtiltattik.

Miről a közönséget alkalmazkodás végett értesitem. Arad, 1893. május 31.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

6477.

419. 3-3.

Hirdetmény.

A vágóhídi igazgató urnak ez értelemben tett javaslata, valamint az iparosok meghallgatása alapján, a melegebb idő beálltára való tekintettel elrendelem, hogy a közbvágóhidón f. évi június hó 1-től kezdve köz- és ünnep nap délután 2-7 óráig minden nemü állat, míg ezen napokon reggel 5-8 óráig csakie bárány és rürgös esetekben gyenge bornyu vágható. Vasárnap és Szent István napján az 1891 évi XIII. t. cz. alapján minden állat vágására a közbvágóhid csak reggel 5-10 óráig, illetőleg június és július hónapokban 5-10 óráig vehető igénybe.

Vasár- és ünnepnapokon a tömeges bárány vágás szempontjából felhatalmazom a vágóhídi igazgató urat, miszerint a vágást akként rendezze be, hogy az iparosok a szükséges bárányokat levágva legkésőbb reggel 7 órára a piacra kiszállíthassák.

Arad, 1893. évi május hó 26.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

446 | 893. gazd. sz.

436 3-3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szél-utczától a városházig terjedő védőtöltésnek 1894. január 1-től számítandó 3 évre kaszálólul leendő bérbeadása iránt folyó évi június hó 10-én délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 61 frt 05 kr. évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

448-893. gazd. sz.

438 3-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a honvédség löszereinek elhelyezésére szolgáló külön raktáreépületnek felépítése iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 883 frt 11 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

447-1893 gazd. sz.

437 3-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a templom-utczai fuiskolaépület folyosóinak beépítésével kapcsolatos munkálatoknak elvált iránt folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 3000 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

1067 | 893. pm.

380 kö-

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének összesen 284 frt fokozatos előléptetés esetén egy 7840 frt 26 kr, téssel kapcsolatos adóügyi számlaleiratott 235 tás utján betöltendő lévén, azok 8 1/2 kr, utadó lácsokra pályázni óhajtanak s 4 frt 57 kr, 19. §-ban megjelölt minősítés iratási díjban kezelésben való jártasságukat 15-an 123 frt felhívom, hogy pályázati kérvényükkel 41 kr, évi június hó 13-ig benyújtsák.

Arad, 1893. május 12.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

2529-893.

418. 3-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter urnak 1892. évi február 4-én 93300-91 és 1893. évi január hó 24-én 6136 sz. a. körrendeletei nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a katonai háromszögelési jelek vagy gulák, továbbá az alap, vagy szintezési oszlopok és a szintezési magassági jegyek, nemkülönben az 1891. évi XII. t. cz. 4. §-a alapján a kataszteri földmérés czéljából létesített oszlopok és egyéb jelzők megrongálása vagy megkárosítása, azon minőségére való tekintet nélkül, a kapitányi hivatalnak azonnal tudomására hozandók és a kapitányi hivatal által jövőre egyenesen és kizárólag a m. kir. háromszögmérési számító hivatalnak (Budapesten I. kerület vár, Verbóczy utca 7. sz.) lesznek bejelentendők.

Mindazok, kik a fentebb jelzett katonaság háromszögelési, vagy a polgári hatóság kataszteri jelzőit vagy megrongálják, vagy eltávolítják s más helyre helyezik, vagy elhordják és megsemmisítik, kihágást követnek el, s azért az illetékes bíróság által szigorúan fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi május hó 26-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.